

Centrum Badania
Opinii Społecznej

Preferencje partyjne w lipcu

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku lipca, udział w nich wzięłoby prawie dwie trzecie dorosłych Polaków (64%)¹. Uczestnictwo w hipotetycznym głosowaniu zapowiada więc obecnie dokładnie tylu samo ankietowanych, ilu miesiąc wcześniej. Nadal utrzymuje się zatem spore zainteresowanie wydarzeniami na scenie politycznej. Prawie jedna piąta uprawnionych do głosowania odrzuca możliwość uczestniczenia w wyborach (19%), nieco mniej, waha się, czy wzięłoby w nich udział, gdyby odbywały się już teraz (17%).

Tabela 1

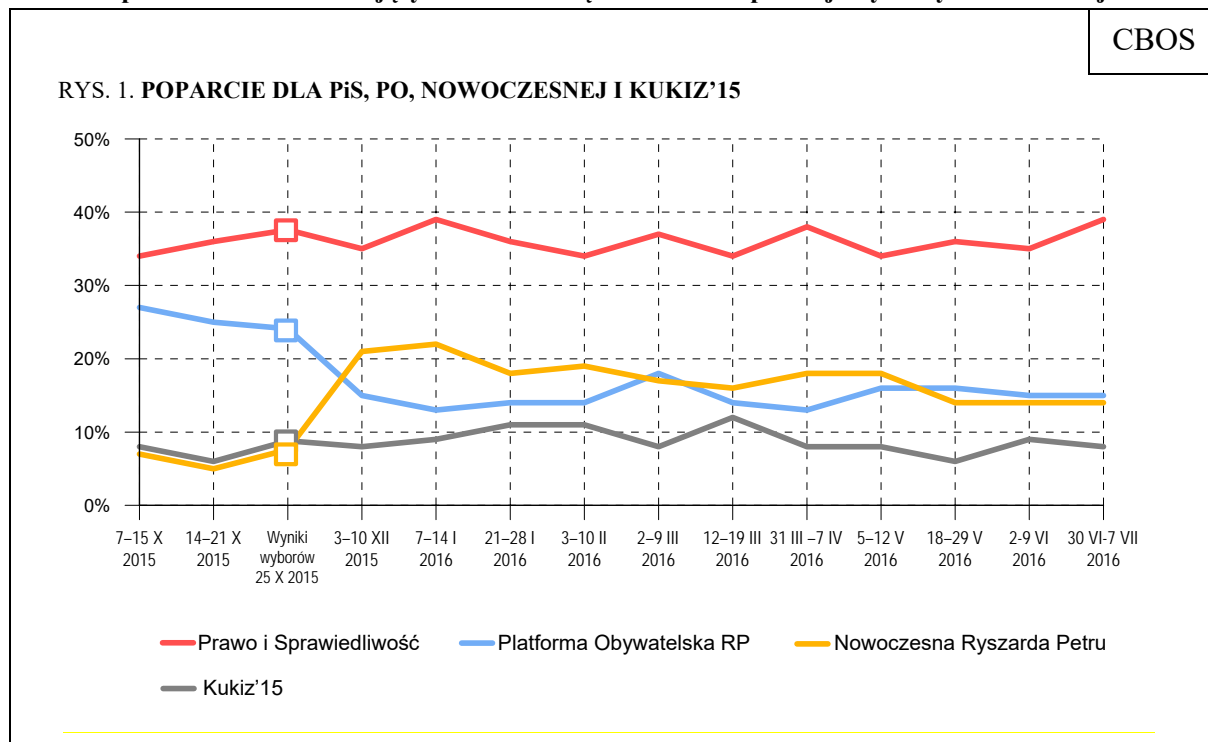
Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?	Wskazania respondentów według terminów badań*								
	2016								
	21–28 I	3–10 II	2–9 III	12–19 III	31 III – 7 IV	5–12 V	18–29 V	2–9 VI	30 VI– 7 VII
	w procentach								
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	63	67	64	62	65	67	58	64	64
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	17	12	13	16	14	12	16	16	17
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	20	21	23	22	21	22	26	20	19

* Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

W pierwszym miesiącu wakacji nadal najwyższe notowania ma partia rządząca. Chęć poparcia PiS w wyborach deklaruje prawie dwie piąte uprawnionych do głosowania (39%). Lipcowy wynik PiS jest o 4 punkty procentowe wyższy niż miesiąc wcześniej i dorównuje najlepszym notowaniom tego ugrupowania od czasu wyborów. Na drugim miejscu naszego rankingu lokuje się PO z poparciem 15%, na trzecim – Nowoczesna, którą wskazało 14% badanych. Obie partie opozycyjne nie zmieniły swojego stanu posiadania sprzed miesiąca. Gdyby wybory odbywały się w lipcu, do parlamentu weszliby jeszcze przedstawiciele ruchu Kukiz'15 (8%, spadek o 1 punkt).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (314) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 30 czerwca – 7 lipca 2016 roku na liczącej 983 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach do Sejmu

Pozostałym partiom nie udało się zdobyć miejsc w Sejmie. Najbliżej granicy progu wyborczego plasują się notowania partii KORWIN (4% poparcia). Mniej zwolenników mają SLD, Partia Razem oraz PSL (po 3% głosów). W porównaniu z czerwcem SLD stracił zwolenników (spadek o 2 punkty procentowe), natomiast minimalnie zyskały partia KORWiN i PSL.

Co jedenasty ze zdeklarowanych uczestników głosowania nie wie, na którą z partii oddały swój głos (9%). W porównaniu z czerwcem odsetek niezdecydowanych wyborców obniżył się o 3 punkty procentowe.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach												
	2015			2016									
	14–21 X*	Wyniki wyborów 25 X	3–10 XII	7–14 I	21–28 I	3–10 II	2–9 III	12–19 III	31 III – 7 IV	5–12 V	18–29 V	2–9 VI	30 VI – 7 VII
	w procentach												
Prawo i Sprawiedliwość	36	37,58	35	39	36	34	37	34	38	34	36	35	39
Platforma Obywatelska RP	25	24,09	15	13	14	14	18	14	13	16	16	15	15
Nowoczesna Ryszarda Petru	5	7,60	21	22	18	19	17	16	18	18	14	14	14
Kukiz'15	6	8,81	8	9	11	11	8	12	8	8	6	9	8
KORWiN	4	4,76	3	3	4	3	2	6	2	3	3	3	4
Sojusz Lewicy Demokratycznej	6**	7,55**	3	2	3	3	3	4	4	4	4	5	3
Partia Razem	<1	3,62	3	3	2	2	2	2	3	2	3	3	3
Polskie Stronnictwo Ludowe	5	5,13	3	2	2	2	3	3	3	4	5	2	3
Inna odpowiedź	<1	0,87	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Trudno powiedzieć	11		6	5	7	9	8	8	9	10	11	12	9
Odmowa odpowiedzi	1		1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1
N=	757	15 200 671	629	714	622	668	661	621	718	733	537	640	628

* W październiku 2015 pytanie brzmiało: „Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu 25 października?”

** Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

Na początku okresu kanikuły, który dla wielu jest zwykle czasem odpoczynku od polityki, wśród Polaków nadal utrzymuje się spore zainteresowanie wydarzeniami na scenie politycznej, czego wskaźnikiem jest niemały odsetek deklaracji uczestnictwa w hipotetycznych wyborach. W porównaniu z czerwcem największą zmianą, jaką odnotowaliśmy w tym miesiącu, jest wzrost poparcia dla partii rządzącej. Po okresie nieco słabszych wyników w maju i czerwcu, obecnie odsetek zwolenników PiS dorównuje najlepszym wynikom osiąganym przez to ugrupowanie po wyborach, w styczniu oraz na przełomie marca i kwietnia. Jednocześnie spadł odsetek wyborców, którzy wcześniej nie wiedzieli, na kogo głosować.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)bym w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		64	17	19	979
Płeć	Mężczyźni	70	13	17	462
	Kobiety	59	20	21	517
Wiek	18–24 lata	66	22	12	101
	25–34	63	24	13	184
	35–44	61	16	23	178
	45–54	63	18	19	144
	55–64	62	13	24	174
	65 lat i więcej	69	12	19	199
Miejsce zamieszkania	Wieś	61	21	18	391
	Miasto do 19 999	58	16	27	138
	20 000 – 99 999	71	12	17	183
	100 000 – 499 999	66	15	19	165
	500 000 i więcej mieszk.	70	17	13	102
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	59	17	24	202
	Zasadnicze zawodowe	54	20	26	237
	Średnie	65	18	18	297
	Wyższe	78	14	9	244
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	88	7	5	83
	Średni personel, technicy	67	16	17	45
	Pracownicy adm.-biurowi	75	16	8	68
	Pracownicy usług	53	34	14	55
	Robotnicy wykwalifikowani	59	17	25	103
	Robotnicy niewykwalifik.	58	20	22	40
	Rolnicy	56	21	22	53
	Pracujący na własny rach.	74	10	16	51
	Bezrobotni	70	9	21	47
	Emeryci	68	13	19	236
	Renciści	54	10	36	60
	Uczniowie i studenci	58	33	10	58
Gospodynie domowe i inni	42	28	29	79	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	72	13	15	114
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	66	17	17	75
	sekt. pryw. poza rolnict.	67	18	15	253
	prywatnym gosp. rolnym	58	19	23	55
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	56	12	31	94
	Od 650 zł do 999 zł	58	23	19	139
	Od 1000 zł do 1399 zł	62	17	20	180
	Od 1400 zł do 1999 zł	68	13	18	125
	2000 zł i więcej	72	17	11	166
Ocena własnych war. mater.	Złe	51	12	37	68
	Średnie	58	20	22	405
	Dobre	71	15	14	507
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	81	7	12	56
	Raz w tygodniu	70	18	12	406
	1–2 razy w miesiącu	58	22	20	166
	Kilka razy w roku	55	17	28	220
	W ogóle nie uczestniczy	64	12	24	123
Poglądy polityczne	Lewica	73	13	14	142
	Centrum	67	18	14	259
	Prawica	81	10	9	319
	Trudno powiedzieć	34	27	39	254

Tabela 2

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Kukiz'15	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		39	15	3	4	3	3	8	14	1	9	1	628
Płeć	Mężczyźni	37	14	2	6	4	5	12	13	1	6	1	324
	Kobiety	42	16	4	2	2	2	3	15	2	12	1	303
Wiek	18-24 lata	27	20	1	18			15	16		3		66
	25-34	27	17	8	4	1	3	14	13	1	11	1	117
	35-44	40	16	2	4	4	4	9	15		6	1	109
	45-54	39	11	3	2	5	4	8	12	2	12	2	91
	55-64	45	11	2	2	2	5	3	18	1	10	1	108
	65 lat i więcej	51	16	0	0	4	4	2	11	2	9		137
Miejsce zamieszkania	Wieś	52	13	2	2	5	3	7	9	1	7		238
	Miasto do 19 999	35	13	5	5	5	4	8	13	3	4	3	80
	20 000 – 99 999	34	14	2	6	0	3	9	14	1	15	1	129
	100 000 – 499 999	28	17	1	4	1	6	11	17		12	1	109
	500 000 i więcej mieszk.	26	24	6	5	1	1	4	27	1	6		71
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	52	17	1	4	1	3	5	5	2	9		119
	Zasadnicze zawodowe	53	9	1	3	3	3	7	9	2	10	1	128
	Średnie	37	18	1	6	5	3	7	15	1	7	1	192
	Wyższe	25	15	7	3	2	5	11	21	1	9	2	189
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	25	18	5	3	1	5	12	20	1	7	4	74
	Średni personel, technicy	42	10	9	3	2	6	12	11	2	2		30
	Pracownicy adm.-biurowi	27	22	3	4	4	5	10	13		13		51
	Pracownicy usług	33	21		9				7		26	5	29
	Robotnicy wykwalifikowani	37	14	4	6	2	2	21	6	3	4		61
	Robotnicy niewykwalifik.	22	21				11	17	16	4	9		24
	Rolnicy	60	10			9		4	3	2	11		30
	Pracujący na własny rach.	28	16	4	1	6	2	9	27		5	2	37
	Bezrobotni	43	9	3	14				19		13		33
	Emeryci	53	14	0	1	4	5	3	11	2	7	0	160
	Renciści	49	2	3	3	5	3	2	15		18		32
	Uczniowie i studenci	24	14	9	16			11	24		3		34
	Gospodynie domowe i inni	42	21			3	3	8	14		10		34

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Kukiz'15	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		39	15	3	4	3	3	8	14	1	9	1	628
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	40	9	5	4	3	2	8	15	2	11	2	82
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	34	24	7			9	10	13		3		50
	sekt. pryw. poza rolnict.	25	19	3	5	1	4	15	15	2	9	2	168
	prywatnym gosp. rolnym	56	12			13		4	3	2	10		32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	51	10	4	5	10	3	7	4	1	4		53
	Od 650 zł do 999 zł	55	14			1	3	7	12	1	7		80
	Od 1000 zł do 1399 zł	43	13		4	2	3	11	14		10	1	112
	Od 1400 zł do 1999 zł	39	16	4	8	4	2	1	17	2	7		85
	2000 zł i więcej	24	20	6	4	2	4	9	25	1	5	1	120
Ocena własnych war. mater.	Złe	42	21	7	3	2	8		3	5	9		34
	Średnie	45	13	2	5	3	3	8	9	1	11	2	233
	Dobre	35	16	3	4	3	3	9	18	1	7	0	360
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	64	7	1				10	5	5	7	1	46
	Raz w tygodniu	53	11	0	3	4	3	6	9	1	9	0	285
	1-2 razy w miesiącu	31	17	4	1	5	2	14	16		9	3	95
	Kilka razy w roku	27	17	4	11	1	4	6	20	2	7		120
	W ogóle nie uczestniczy	7	28	8	3		8	8	25	0	10	1	79
Poglądy polityczne	Lewica	11	18	8		5	18	2	30	1	7	1	105
	Centrum	26	22	4	4	5	0	7	20	0	11	1	174
	Prawica	64	10		6	1		10	5	2	2		259
	Trudno powiedzieć	28	12	2	4	2	2	10	11	1	25	2	86